

Hatodik stáció: Veronika letörli Jézus arcát

A hagyomány szerint egy jeruzsálemi asszony, Veronika a keresztútját járó Jézus arcára tett egy kendőt, és a kendő csodálatos módon megőrizte Jézus arcvonásait. Hiteles Jézus-arc. *Vera icona* – hiteles képmás, mondja a latin. Innen a név is: Veronika, aki nem szerepel a Bibliában, sőt alakja először csak egy VI. századi apokrif iratban tűnik fel, majd a keresztes háborúk után lesz népszerű. S ahogy alakult, formálódott évszázadokon át a ma ismert keresztút, vált annak részévé a XVI. századtól.

Egy másik hagyomány beszél Jézus halotti kendőjéről, amelyet a sírban fekvő Jézus arcára helyeztek, s amely a turini lepelhez hasonlóan újból és újból felbukkan a történelemben, először Edesszában, majd Konstantinápolyban, később Rómában, s ma – csodák csodája! – Európa több országának templomaiban őrzik a kendőt, amit Veronika kendőjének neveznek. Vitatkoznak is rendszeresen, melyik az igazi. A Vatikánban, vagy a manopelloi kapucinus kolostorban, esetleg Genovában, vagy a spanyol Oviedóban őrzik? Netán Franciaországban, vagy Görögországban?

A lényeg persze nem ez, hanem az, ami az eredeti szándék is volt. Felmu-

tatni a hiteles Jézus-arcot. Az ikont, a *vera iconát*. Hiteles, egyértelmű Jézus-arc – ma is erre van szükség. De ma olyan választék van Jézus-arcokból, mint egy képkereskedőnél. Kis-Jézus a betlehemi jászolban; angyali názareti mintafiú; a hegyi beszéd hátróztott és megértő Jézusa; a gyógyító, fáradt vándorprédikátor; Jézus, a jó barát; a feltételeket adó és elvárásokat támogató, kissé hivatalos Jézus; a kötelekből ostort fonó, haragvó Jézus; a vérrel verejtékező, az elárult, a szenvedő, a keresztfán meghaló, a halottaiból feltámadó. Természetesen ez mind ő, de mégis valamennyien hangsúlyt teszünk valamelyik képre, és így nemcsak Veronikának van kendője Jézus-arcral, hanem nekem is, neked is és neki is. Mindannyiunkban kialakult az évek, évtizedek alatt egy képmás, egy kendő, amelyet magunk elé teszünk, mint a kalotaszegi néni az aluljárókban. És ez a mi kendőnk, és ez a mi portékánk, tessék, ezt vegyétek meg, ezt kövessétek mint házastárs, gyerek, unoka, munkatárs, szomszéd, barát vagy hívó itt a templomban, és más egyházak más templomaiban. A kendőnk, és a kendőnk lévő istenarc pedig egyre kevésbé ke-
lendő.

Mondhatjuk persze magabiztosan, ha nem kell, legyen ez az ő bajuk. De a globalizált világban már nincs „én bajom” és „te bajod”, már nem egymástól elkülönítetten létezőnk: a másik hite, élete, félelmei, fogyasztási szokásai, gyereknevelési elvei eljutnak hozzánk a felmelegedés, a romló levegő és víz, vagy a gazdasági és munkahelyi, lakókörnyezeti problémák, ne adj’ Isten, sugárszennyezés formájában. Tehát szóba kell állni azal a gondolattal is, hogy talán a kendőnkre nem azokkal a hangsúlyokkal van felírva az istenkép, amelye-

ket az Isten képére és hasonlóságára teremtett ember felismerni és követni képes. Mintha a „régii” hitek és életmódok már nem működnének.

Felírhatjuk-e a kendőnkre azt, hogy Isten tőlünk és a világtól elkülönítetten létezik – vagy azt kell felírunk, hogy Isten bennünk él, és soha nem feledkezett meg a világról, és közvetlenül kommunikál minden emberrel, és minden ember hordozza az Ő üzenetét?

Felírhatjuk-e azt, hogy Isten egy felsőbbrendű lény, aki ugyanazokkal az érzelmekkel bír, mint mi, tehát meg lehet bántani, haragszik, és bosszút állhat rajtunk vagy kizárhat magából – vagy azt kell felírunk, hogy Istent nem lehet megbántani, és nem áll bosszút rajtunk, hanem feltétel nélkül szeret minket?

Felírhatjuk-e azt, hogy Istennek szüksége van a mi hitünkre, imánkra, állandó igazodásunkra és szolgálatainkra, és Isten boldogsága, öröme a mi cselekedeteinktől függ – vagy azt kell felírni, hogy Isten maga a boldogság, és nem követel meg semmit senkitől, és nincs szüksége semmire ahhoz, hogy boldog legyen?

Felírhatjuk-e azt, hogy egymástól elkülönítetten létezőnk – vagy azt kell felírunk, hogy mindannyian egymás testvérei vagyunk, és osztozásban kell élnünk?

Felírhatjuk-e azt, hogy az Istenhez tartozás lényege a szenvedés méltó jézusi elviselése – vagy azt kell felírunk, hogy létezésünk természetes állapota az öröm?

Felírhatjuk-e a kendőnkre azt, hogy Isten országa az emberiség egyik szép utópiája, és majd a mennyországban jön el – vagy azt kell felírunk, hogy létezik az immanens remény, és Isten országa, az emberek közötti szeretetközösség, osztozás és egymásra figyelés megvalósítható, és a kontraszt-társadalom felépíthető.

Nyilván folytathatjuk ezt, ki-ki a saját szempontjai szerint. Nem is gondoljtok, hogy mekkorát fordulna a világ, ha képesek lennénk a feliratok átírására. Egy új emberiség tava-sza lehetne ez.

Számomra ez az idei Húsvét üzenete. Hitem szerint ez a keresztútját járó Jézus Atyjától kapott üzenete minden kor minden embere számára.

Garay András

